

بررسی علائم عصبی و نتایج درمان جراحی سل ستون فقرات

* محمد فرجی^۱ MD، ضیاءاله حقی^۲، امیرشهریار آریامنش^۳ MD

^۱استاد جراحی مغز و اعصاب، ^۲دانشیار جراحی قفسه سینه، ^۳متخصص ارتوپدی - بیمارستان قائم (عج)

تاریخ دریافت: ۸۵/۵/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۸۵/۱۰/۱۰

خلاصه

مقدمه: سل ستون مهرها یکی از شایعترین و خطرناکترین انواع سل است. تاخیر در تشخیص این بیماری باعث بروز علائم نخاعی و تغییر شکل آن می شود. هدف این مطالعه بررسی علائم عصبی و نتایج درمان جراحی سل ستون فقرات در بیمارستان قائم (عج) مشهد در طی سالهای ۱۳۸۳-۱۳۷۳ می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی ۳۲ بیمار با بیماری پوت مورد مطالعه قرار گرفتند. علائم عصبی، تظاهرات بالینی، نوع و نتایج درمان در پرسشنامه جمع آوری گردید. داده ها با استفاده از آزمون کای دو و آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: میانگین سنی بیماران ۴۲/۵ سال بود. بیشترین شیوع در محدوده سنی ۵۹-۵۰ سال بود. تفاوت معنی داری از نظر شیوع جنسی در بیماران وجود نداشت. شایعترین شکایت مربوط به ضعف اندام تحتانی بود که در ۷۵٪ وجود داشت. بیشتر بیماران ضعف عضلانی اندام تحتانی در حد سه پنجم و دو پنجم داشتند ۳/۲٪ کیفوز، ۶۲/۵٪ کولاپس، ۲۵٪ کیفوز+کولاپس داشتند. ۹/۴٪ اختلال ساختمانی ستون فقرات نداشتند. شایعترین محل درگیری مهره سینه ای نهم و دهم بود ۵۰٪ بیماران اختلال اسفنگتر ادراری داشتند ۴۰/۶٪ اختلال اسفنگتر ادراری نداشتند. میانگین دوره پیگیری بیماران ۷/۴ سال بود.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که ترکیب مؤثر درمان طبی به مدت حداقل ۹ ماه به علاوه استفاده از روشهای جراحی مناسب در موارد لزوم همراه با پیگیری دوره ای و منظم بیماران سبب بهبود تقریباً کامل تمامی بیماران با سل ستون فقرات خواهد گردید.

کلمات کلیدی: سل ستون فقرات - نتایج درمانی - بیماری پوت